

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 18 december 2017 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen mevrouw dr. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP, in deze procedure bijgestaan door mevrouw mr. J.M. de Vries, advocaat.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 18 december 2017;
- het verweerschrift d.d. 13 april 2018;
- het aanvullend klaagschrift d.d. 24 mei 2018;
- het aanvullend verweerschrift d.d. 21 juni 2018.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 19 september 2018, waarbij klaagster en verweerster aanwezig waren. Verweerster werd bijgestaan door mr. De Vries.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

II 1. Klaagster is van 10 september 2010 tot 22 april 2011 in behandeling geweest bij verweerster, zelfstandig gevestigd psycholoog. Beiden zijn van buitenlandse (C) afkomst. In totaal hebben 16 sessies plaatsgevonden.

II 2. Na de beëindiging van de behandelrelatie is tussen klaagster en verweerster een connectie via Facebook tot stand gekomen. Ook volgt klaagster sindsdien verweersters blog op internet, hetgeen verweerster bekend is.

II 3. In de periode na april 2011 heeft klaagster verweerster meermalen aangeboden om op vrijwillige basis artikelen voor haar te vertalen, van welk aanbod verweerster geen gebruik heeft gemaakt.

II 4. Op 23 april 2014 heeft verweerster klaagster als beëdigd vertaler benaderd met het verzoek om tegen betaling voor haar een C – talig document in het Nederlands te vertalen. Klaagster heeft de opdracht aanvaard en uitgevoerd.

II 5. Op 7 juni 2015 en op 19 mei 2016 heeft verweerster klaagster opnieuw vertaalopdrachten gegeven, die klaagster wederom heeft uitgevoerd.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen.

1. Klaagster acht de wijze waarop verweerster met haar omging tijdens de therapie in de periode 2010-2011 onprofessioneel. Zij verwijt verweerster dat, hoewel de duur van de gesprekken

tevoren was bepaald op 60 minuten, het regelmatig voorkwam dat een gesprek veel langer duurde.

Bovendien bracht verweerster klaagster naar haar zeggen op een ongebruikelijke manier ervan op de hoogte dat het tijdstip of de plaats van het gesprek was veranderd, namelijk via een bericht op de voicemail van haar telefoon, dat zij ontving toen zij al op weg was naar de afgesproken locatie.

2. Klaagster stelt dat verweerster nadat de behandelrelatie was geëindigd, onduidelijk is geweest over de aard van de relatie die vervolgens ontstond.

Zo heeft verweerster klaagster naar haar zeggen na het laatste gesprek, op 22 april 2011, meteen toegevoegd als vriend op Facebook en op andere netwerksites.

Volgens klaagster voelde zij zich door verweerster onder druk gezet om op 23 april 2014 met spoed een document te vertalen en durfde zij dit, hoewel haar dat niet goed uitkwam, niet te weigeren. Klaagster zegt dat dit een gevolg was van de onduidelijkheid aangaande de aard van de relatie tussen hen beiden.

Ook moest zij verweerster driemaal een betalingsherinnering sturen voor het geleverde werk, aldus klaagster. Naar haar zeggen is de tweede, in 2015 uitgevoerde, opdracht, helemaal niet betaald.

Klaagster stelt dat zij ook tegen het verzoek van verweerster in mei 2016 geen nee durfde te zegen, hoewel haar plannen voor het weekend daardoor volledig werden verstoord.

Volgens klaagster reageerde verweerster vervolgens boos omdat zij het te vertalen stuk een sollicitatiebrief noemde en de opmaak had gewijzigd.

Klaagster zegt hierdoor overstuur te zijn geraakt en zich gekwetst, gemanipuleerd en misbruikt te voelen. Naar haar mening heeft verweerster gehandeld in strijd met de artikelen 11, 15, 21, 43, 48, 52, 55, 56 en 57 van de Beroepscode 2015.

3. In haar aanvullend klagschrift stelt klaagster dat verweerster, voordat klaagster bij haar in behandeling kwam, reeds een behandelrelatie had met mevrouw D, hierna te noemen D, klaagsters beste vriendin, en dat zij zich op advies van D eveneens tot verweerster heeft gewend.

Volgens klaagster had verweerster moeten weigeren haar in behandeling te nemen, omdat dat moeilijk te verenigen was met de relatie die zij had met D.

Klaagster stelt dat verweerster meerdere malen haar geheimhoudingsverplichting heeft geschonden, bijvoorbeeld door op haar persoonlijke C-talige blog een verhaal uit het verleden van klaagsters familie te plaatsen dat zij van D had gehoord.

Volgens klaagster heeft verweerster ook ten opzichte van D meermalen haar geheimhoudingsplicht geschonden, maar heeft D besloten geen klacht tegen verweerster in te dienen. Klaagster stelt dat haar relatie met D negatief is beïnvloed door het feit dat zij zelf wel een klacht heeft ingediend. Klaagster acht verweerster hiervoor verantwoordelijk.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

Ten aanzien van de van toepassing zijnde beroepscode.

V.1. Op 1 maart 2015 is de Beroepscode voor psychologen 2015 in werking getreden. Nu de klacht betrekking heeft op gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan zowel vóór als na 1 maart 2015, dient toetsing deels plaats te vinden aan de vóór 1 maart 2015 geldende beroepscode, de Beroepscode 2007 en deels aan de nadien geldende beroepscode, de Beroepscode 2015.

Ten aanzien van de verschillende klachtonderdelen.

V 2. Ad klachtonderdeel 1:

Het College buigt zich allereerst over de vraag of dit klachtonderdeel gelet op de verstreken tijd, namelijk bijna zeven jaar, consequenties heeft voor de behandeling van de klacht.

In het Reglement voor het Toezicht is geen termijn opgenomen waarbinnen klachten moeten worden ingediend.

De beoordeling of een klacht over gebeurtenissen die lang geleden hebben plaatsgevonden voor behandeling in aanmerking komt, ligt bij het College van Toezicht en, in geval van hoger beroep, bij het College van Beroep.

Het College is van oordeel dat, indien over gedragingen van een psycholoog eerst na zeer lange tijd wordt geklaagd, die klachten wel van zeer zwaarwegende aard moeten zijn om het in behandeling nemen c.q. het inhoudelijk beoordelen van een dergelijke klacht alsnog te rechtvaardigen. Het beginsel van rechtszekerheid brengt met zich mee dat een psycholoog na het verstrijken van geruime tijd sinds het beëindigen van de professionele relatie er vanuit moet kunnen gaan dat hij niet meer met een klacht wordt geconfronteerd. Niet alleen kan van de aangeklaagde psycholoog na een ruim tijdsverloop (in dit geval bijna zeven jaar) niet worden verlangd nog adequaat te kunnen reageren, ook het feitencomplex als zodanig zal nauwelijks meer op een verantwoorde wijze zijn vast te stellen. Dat laatste doet zich in dit geval voor nu verweerster weliswaar inhoudelijk verweer heeft gevoerd, maar daaruit blijkt dat partijen van mening verschillen over een deel van de aan dit klachtonderdeel ten grondslag gelegde feiten.

Het College is van oordeel dat de beweerde gedragingen niet dermate zwaarwiegend zijn dat deze de aantasting van de rechtszekerheid aan de kant van verweerster zouden rechtvaardigen.

Klaagster heeft naar voren gebracht dat zij zeven jaar geleden geen ervaring met therapie had en dat zij thans opnieuw in therapie is. Voor het geval klaagster deze omstandigheden als verklaring voor de late indiening van de klacht wenst op te werpen merkt het College op dat dit niet leidt tot een ander oordeel.

Het College besluit gelet op het bovenstaande het eerste klachtonderdeel buiten verdere behandeling te stellen.

V 3. Ad klachtonderdeel 2:

Ten tijde van het verstrekken van de eerste vertaalopdracht door verweerster aan klaagster, in april 2014, was de Beroepscode 2007 van toepassing.

Artikel III.1.2.3 van die code bepaalt het volgende:

“Al voor het begin van de professionele relatie geeft de psycholoog er zich rekenschap van dat na de formele beëindiging van de professionele relatie zijn professionele verantwoordelijkheid ten opzichte van de betrokkenen niet zonder meer ophoudt te bestaan. Als gevolg van de professionele relatie kan er immers na de beëindiging daarvan nog sprake zijn van belangentegenstellingen of een ongelijke machtsverhouding tussen hem en betrokkenen.

Evenzeer blijft zijn professionele verantwoordelijkheid ten opzichte van de betrokkenen bestaan waar deze rechtsreeks voortvloeit uit de voorafgaande professionele relatie.”

De eerste alinea van artikel III.2.3.8 van de Beroepscode 2007 luidt als volgt:

“Bij het aangaan van een persoonlijke relatie na het beëindigen van de professionele relatie vergewist de psycholoog zich ervan dat de voorgaande professionele relatie geen onevenredige betekenis meer heeft.”

Uit klaagsters verklaringen ter zitting is gebleken dat zij na het beëindigen van de professionele relatie nog niet was ‘losgekomen’ van verweerster. Klaagster heeft verklaard dat zij zich ‘in de schuld voelde staan’ bij verweerster, onder meer vanwege de uren die verweerster aan haar had besteed door het uitlopen van de sessies, welke tijd zij niet in rekening had gebracht. Om die reden voelde klaagster zich niet vrij om verweersters dringende verzoek om een vertaalopdracht uit te voeren te weigeren, ook al kwam dit verzoek op een voor haar ongelegen moment.

Het College laat in het midden of klaagster deze gevoelens terecht koesterde. Van belang is dat verweerster zich ervan had dienen te vergewissen dat de voorgaande professionele relatie in de beleving van klaagster geen onevenredige betekenis meer had.

Verweerster heeft verklaard dat zij, nadat zij bij zichzelf te rade was gegaan of zij een dergelijk verzoek aan klaagster kon doen, van oordeel was dat dit verantwoord was. Desgevraagd heeft verweerster ter zitting verklaard dat zij toen niet bij klaagster heeft geverifieerd of dit ook voor haar gold.

De omstandigheid dat klaagster verweersters blog volgde en dat zij een Facebookconnectie hadden, gevoegd bij klaagsters herhaalde aanbod om vrijwillig vertaalwerk voor haar te doen, had verweerster erop attent kunnen maken dat de band die als gevolg van de professionele relatie tussen hen bestond in de beleving van klaagster nog niet was verbroken, althans had voor haar een reden moeten zijn om zich ervan te vergewissen of dit zo was.

Het College komt tot de conclusie dat verweerster in april 2014 een onjuiste afweging heeft gemaakt door klaagster te benaderen voor de vertaalopdracht zonder het hierboven omschreven 'controlemoment' in te bouwen.

De vervolgoopdrachten zijn een uitvloeisel van verweersters handelwijze in april 2014 en kunnen hier verder buiten beschouwing blijven.

Het College acht deze handelwijze in strijd met de hierboven geciteerde codeartikelen, zodat het tweede klachtonderdeel gegrond is.

V 4. Ad klachtonderdeel 3:

Het College gaat allereerst in op klaagsters stelling dat verweerster geen behandelrelatie met haar had mogen aangaan, omdat zij reeds een behandelrelatie had met D.

Hoewel het hier door klaagster gestelde eveneens betrekking heeft op een gebeurtenis van bijna zeven jaar geleden, is het College van oordeel dat dit verwijt van zodanig zwaarwegende aard is dat door het College hierover wel een oordeel dient te worden gegeven.

Er bestond naar het oordeel van het College in beginsel geen bezwaar tegen het aangaan van de behandelrelatie tussen klaagster en verweerster, mits verweerster ervoor waakte ter zake van de verschillende behandelrelaties de vertrouwelijkheid in acht te nemen. Daarbij komt dat klaagster zich zelf tot verweerster heeft gewend, juist omdat D haar dat had aangeraden.

Gelet op dit alles kan verweerster niet tuchtrechtelijk worden verweten dat zij destijds klaagster in behandeling heeft genomen.

Klaagster stelt in dit klachtonderdeel voorts dat verweerster zowel ten opzichte van haar als ten opzichte van D haar geheimhoudingsplicht heeft geschonden.

Dit is door verweerster ontkend.

Hierbij zij aangetekend dat klaagster niet in de positie is om te klagen over een eventuele schending door verweerster van haar geheimhoudingsplicht jegens D. Dit laat het College dan ook buiten beschouwing.

Ter zake van de door klaagster gestelde schending van de geheimhoudingsplicht jegens haar zelf heeft klaagster nagelaten dan wel is zij er niet in geslaagd haar stellingen ter zake tegenover verweersters uitdrukkelijke ontkenning nader te onderbouwen.

Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of verweerster inderdaad haar geheimhoudingsplicht jegens klaagster heeft geschonden, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden.

Tot slot merkt het College op dat verweerster niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor de verslechtering van klaagsters relatie met D, daar het hier een kwestie tussen klaagster en D betreft, waar verweerster buiten staat.

Dit klachtonderdeel is gelet op het bovenstaande ongegrond.

V 5. Het College komt tot de volgende slotsom:

Klachtonderdeel 1. wordt buiten verdere behandeling gesteld.

Klachtonderdeel 2. is gegrond.

Klachtonderdeel 3. is ongegrond.

Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht deels gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op **19 september 2018**

door:

mr. D.J. Markx, voorzitter,
mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris,
dr. ing. J.A. Damen,
dr. H.F.A. Diesfeldt,
dr. T.A.W. van der Schoot,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

D.J. Markx